

Til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet
Fra NHO Byggenæringen

Vår dato: 20.12.2024
Vår referanse: Guro Hauge

Innspill til statsbudsjettet 2026

Byggenæringen er Norges største fastlandsnæring. Næringen sysselsetter om lag 400 000 personer og omsetter samlet for om lag 550 mrd. kr. Byggenæringen skal frem mot 2030 bidra til å bygge et moderne og bærekraftig samfunn ved å realisere bygg og infrastruktur som dekker samfunnets behov, kutte utslipp og bygge klimaløsninger.

For at byggenæringen skal løse vårt samfunnsoppdrag på en god måte også i fremtiden, er vi avhengige av å lykkes med digitalisering. I vellykket digitalisering ligger store samfunnsøkonomiske gevinster: kostnadene kan reduseres med tretti prosent og klimagassutslippene kan halveres. Samtidig kan vi bygge et sterkere bolverk mot useriøse aktører ved å gjøre det enklere å være seriøs og vanskeligere å være useriøs.

Byggenæringen er imidlertid stor, kompleks og fragmentert med liten kultur for samarbeid om digitalisering på tvers av bedrifter. Vi skal ikke sementere gamle arbeidsmåter gjennom digitalisering, men endre arbeidsprosesser og forretningsmodeller.

Byggenæringen opplever at nytt regelverk og nye forordninger fra EU kan være vanskelig å forholde seg til, for eksempel byggevarerforordningen og digitale produktpass. Det er viktig at fagetater har nok ressurser til å følge opp og veilede små og store bedrifter som er avhengig av å oppfylle regelverk for å være konkurransedyktige.

NHO Byggenæringen vil foreslå to satsinger for SB26 for DFD:

1. Oppfølging av [anbefalingene](#) fra samordningsrådet for digitalisering av bygg-, anlegg- og eiendomsnæringen

Samordningsrådet, på mandat fra KDD (2021), skriver i sin sluttrapport:

"Pilotarbeidet har vist hvor viktig det er at myndighetene bruke sin innflytelse og er premissgiver i bransjen innen standardisering og datakvalitet. Dette gir tydelig retning, større forutsigbarhet og raskere omstilling. [...] Det er potensiale for enda større virkning og fart på omstillingsarbeidet dersom myndighetene i større grad samordner sine ulike virkemidler og innsats fra flere departementer mot prioriterte områder, eksempelvis klima."

Utvalget peker på at standarder må tilrettelegges bedre digitalt, at åpent tilgjengelige brukerorienterte grunddata vil legge til rette for tjenesteutvikling og innovasjon, at det er stort behov for kvalitetssikrede, åpne og standardiserte produktdata og avgjørende med samarbeid mellom bransjen og myndighetene.

Vi ber om at DFD sammen med KDD setter av 20 millioner til DiBK for å følge opp samordningsrådets anbefalinger for digitalisering av byggenæringen.

2. Digitalisert seriøsitetsarbeid: et sterkere HMS-kort

Et digitalisert seriøsitetsregime, bygd på tilgjengelighet og sporbarhet, vil gjøre det vesentlig vanskeligere for de som ønsker å skjule sporene sine. Det fordrer imidlertid mer deling av data og at ulike register og systemer tilrettelegges for å snakke godt sammen på tvers. HMS-kortet er et helt sentralt virkemiddel for seriøsitetsarbeidet i byggenæringen. Det er svært viktig å inkludere flere sanntidsopplysninger i dette kortet. For å unngå juks bør kortene forsterkes med biometriske data og formelle kvalifikasjoner.

HMS-kortet kan også kobles til Aa-registeret. Da kan sannsynlige brudd på reglene automatisk bli rapportert til den aktuelle tilsynsmyndigheten som da kan gjennomføre mer målrettede tilsyn. NHO Byggenæringen ber DFD (gjærne sammen med AID) ta initiativ til et prosjekt med formål om å digitalisere, effektivisere og automatisere seriøsitetsarbeidet, herunder koble HMS-kortet til Aa-registeret og andre relevante register.

Med vennlig hilsen

Guro Hauge
Direktør for samfunnspolitikk og bærekraft
NHO Byggenæringen